

**Toetsingskader
Deel A
Gastouder**

Inleiding

Het toetsingskader gastouder bevat de domeinindeling en de voorwaarden. Het kader betreft een inhoudelijke uitwerking van de kwaliteitsaspecten, ingedeeld naar domeinen en voorwaarden. Vastgelegd is naar welke kwaliteitsaspecten de toezichthouder kijkt. De verschillende vormen van onderzoek (onderzoek na aanvraag registeropname, periodiek onderzoek, incidenteel onderzoek en nader onderzoek) vinden plaats op basis van dit kader. Aan de hand van dit toetsingskader komt de toezichthouder tot een oordeel over de mate waarin aan de basiskwaliteitseisen van gastouderopvang wordt voldaan.

De kwaliteitsaspecten die de toezichthouder beoordeelt ten aanzien van de gastouder zijn ingedeeld naar de volgende domeinen:

1. gastouderopvang in de zin van de Wet kinderopvang;
2. gastouder;
3. accommodatie en inrichting;
4. pedagogisch beleid;
5. aantal kinderen;
6. veiligheid en gezondheid.

Elk domein kent verschillende voorwaarden; criteria waarop wordt getoetst of wordt voldaan aan de kwaliteitsvoorschriften uit de Wet kinderopvang, de AMvB deskundigheidseisen gastouders kinderopvang, Besluit Registratie Kinderopvang, de Regeling Wet kinderopvang, de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang of de Wet klachtrecht cliënten zorgsector.

Het toetsingskader gastouder bestaat uit 2 delen, A en B.

Het kalenderjaar 2010 is een overgangsjaar. De toetsing van gastouders wordt in 2010, naast een administratief onderzoek van deel A, beperkt tot een één-uurs-bezoek van de GGD-inspecteur op het opvangadres waarbij zoveel mogelijk eisen uit deel B worden getoetst. Voor gastouders geldt dus in 2010 dat zij na een goedgekeurde aanvraag tot registratie niet opnieuw binnen drie maanden worden gecontroleerd, wat in 2011 en verder wel het geval is. Bovenstaande is zowel van toepassing op bestaande gastouders (reeds werkzaam in 2009) als op nieuwe gastouders (start van werkzaamheden in 2010).

Vanaf 2011 geldt dat de items uit deel A zijn opgesteld om te bepalen of de gastouder in het landelijk register opgenomen kan worden. Deze items zijn door middel van een administratief onderzoek te toetsen. Wanneer een gastouder voldoet aan alle items van deel A dan wordt een onderzoek op het opvangadres gepland waarbij vervolgens items uit deel B getoetst zullen worden. Het onderzoek van deel A vindt plaats vóór registratie. Het onderzoek van deel B vindt plaats binnen 3 maanden na registratie en vervolgens jaarlijks. Zowel na het onderzoek van deel A als na het onderzoek van deel B wordt een openbaar inspectierapport gemaakt. Voldoet een gastouder

niet aan alle items uit deel A dan wordt geen onderzoek op het opvangadres gepland en wordt aan de gemeente geadviseerd de gastouder niet op te nemen in het landelijk register.

Naast het toetsingskader gastouder bestaat een apart toetsingskader voor het gastouderbureau.

Het toetsingskader gastouder is opgesteld door GGD Nederland, in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Dit toetsingskader is opgesteld in oktober 2009.

Toelichting inleiding: Bij de voorwaarden in dit toetsingskader staan mogelijke bronnen aangegeven. De bronnen bieden de GGD inspecteur houvast bij het beoordelen of aan een bepaalde voorwaarde wordt voldaan. Deze opsomming per voorwaarde is slechts een indicatie. De GGD inspecteur hoeft het oordeel niet te onderbouwen door middel van álle aangegeven bronnen. Daarnaast kan de voorwaarde ook beoordeeld worden door middel van bronnen die ontbreken in de opsomming.

Domeinindeling, voorwaarden en beslisregels

1. Gastouderopvang in de zin van de Wet kinderopvang

1.0 Gastouder en handhaving	
Wanneer de gastouder al eerder een voorziening voor gastouderopvang heeft geëxploiteerd dienen onderstaande twee voorwaarden beoordeeld te worden.	
Wet kinderopvang (Verzamelwet, wordt in de loop van 2010 vastgesteld)	
Voorwaarden	<p>1 Er loopt geen handhaving in het kader van de Wet kinderopvang tegen de gastouder.</p> <p>Toelichting: wanneer de gemeente actie heeft ondernomen middels het opleggen van handhavingssancties en eerder geconstateerde overtredingen zijn opgelost door de gastouder dan wordt aan deze voorwaarde voldaan.</p> <p>Mogelijke bron(nen): eerdere inspectierapporten, gesprek gastouder, gesprek gemeente.</p> <p>2 De gastouder treft maatregelen om recidive van eerder geconstateerde tekortkomingen in de opvangsituatie te voorkomen.</p> <p>Toelichting: de gastouder moet aan kunnen tonen welke maatregelen hij heeft getroffen bij eventuele eerdere handhavingstrajecten. De bedoeling hierbij is dat de maatregelen effectief zijn en herhaling van de overtreding(en) in de toekomst voorkomen kan worden.</p> <p>De houder van het gastouderbureau kan na effectieve maatregelen en bij afgesloten handhavingstrajecten aanvraag doen voor opname in het landelijk register kinderopvang van de gastouder.</p> <p>Mogelijke bron(nen): eerdere inspectierapporten, gesprek gastouder, gesprek gemeente.</p>

1.1 Gastouderopvang in de zin van de wet

Een gastouderbureau is volgens de Wet kinderopvang een organisatie die gastouderopvang tot stand brengt en begeleidt en door tussenkomst van wie de betaling van ouders aan gastouders geschiedt.

Gastouderopvang in de zin van de Wet kinderopvang is als volgt omschreven: kinderopvang, die plaatsvindt door tussenkomst van een geregistreerd gastouderbureau. Deze opvang vindt in een gezinssituatie plaats door een ander dan de ouder, dan wel de partner van de vraagouder. De opvang kan op het woonadres van de gastouder of bij één van de vraagouders plaatsvinden. De opvang mag bestaan uit de gelijktijdige opvang van ten hoogste zes kinderen, waaronder begrepen de eigen kinderen tot tien jaar. De houder mag niet meer dan één voorziening voor gastouderopvang exploiteren.

Bij gastouderopvang is sprake van betaalde opvang, waar verzorging en opvoeding wordt geboden. De hoogte van de betaling doet niet ter zake. Degene die de opvang biedt aan een kind, draagt tijdelijk de verantwoordelijkheid van de ouder van dat kind. De opvang van het kind geldt voor een afgesproken tijd, het is niet vrijblijvend. Gastouderopvang is opvang van kinderen in de leeftijd van 0 jaar tot de eerste dag van de maand waarop het voortgezet onderwijs voor die kinderen begint.

Wet kinderopvang (artikelen 1, 45, tweede en derde lid, 46 tweede lid, 47 en 62)

Voorwaarden	<p>1 De opvang vindt plaats door tussenkomst van een geregistreerd gastouderbureau.</p> <p>Toelichting: het gastouderbureau dient opgenomen te zijn in het landelijk register kinderopvang voordat zowel de vraagouders- als gastouders zich kunnen inschrijven bij het gastouderbureau. Alleen een geregistreerd gastouderbureau kan aanvraag bij de gemeente doen voor opname van de gastouder in het landelijk register kinderopvang.</p> <p>De gastouder mag geen houder of bemiddelingsmedewerker zijn bij het gastouderbureau waar hij/zij is ingeschreven. Een gastouderbureau is verantwoordelijk voor het tot stand brengen en begeleiden van gastouderopvang. Een houder of bemiddelingsmedewerker van een gastouderbureau kan zichzelf niet begeleiden zoals de Wet kinderopvang van hen verwacht.</p> <p>Mogelijke bron(nen): aanvraagformulier registratie gastouderopvang, landelijk register kinderopvang.</p>
--------------------	---

	<p>2 De opvang vindt plaats door een gastouder welke niet de ouder van de op te vangen kinderen is noch de partner van de vraagouder.</p> <p>Toelichting: definitie gastouder: een natuurlijke persoon van 18 jaar of ouder die gastouderopvang biedt, welke niet de ouder is die op grond van artikel 5, eerste lid, aanspraak kan maken op een kinderopvangtoeslag onderscheidenlijk een tegemoetkoming of diens partner. Het is niet mogelijk voor partners om elkaars kinderen op te vangen. Ook pleegkinderen, stiefkinderen en adoptiekinderen worden gezien als eigen kinderen en zijn hiermee gelijkgesteld.</p> <p>Extra toelichting: voor een definitie van partner zie artikel 2 van de Wet kinderopvang. De toezichthouder toetst van wie de op te vangen kinderen zijn en of zij niet op hetzelfde adres wonen als de gastouder.</p> <p>Mogelijke bron(nen): gegevens uit Gemeentelijke Basis Administratie, gesprek gastouder(bureau).</p>
	<p>3 De gastouder exploiteert maximaal één voorziening voor gastouderopvang.</p> <p>Toelichting: elke gastouder vangt op niet meer dan één locatie kinderen op, dus niet de ene dag bij de vraagouder en de andere dag bij de gastouder in huis. Deze opvanglocatie (in combinatie met de gastouder) is object van toezicht en is opgenomen in het landelijk register kinderopvang. Een gastouder kan ervoor kiezen om voor meerdere bureaus te werken. Is dit het geval, dan kunnen meerdere kinderen die gekoppeld zijn via verschillende bureaus bij bijvoorbeeld één van de vraagouders thuis opgevangen worden. Ook dan kan de opvang door de gastouder slechts op één adres plaatsvinden.</p> <p>Mogelijke bron(nen): landelijk register kinderopvang, aanvraagformulier registratie gastouderopvang.</p>
	<p>4 De opvang vindt plaats op het woonadres van de gastouder of van één van de vraagouders.</p> <p>Toelichting: in de definitie van gastouderopvang is als opvanglocatie opgenomen het woonadres van de gastouder of het woonadres van één van de ouders waar de gastouderopvang plaatsvindt. In het geval dat de gastouder opvang aanbiedt op het adres van een vraagouder en deze opvang voldoet aan alle eisen die gelden voor gastouderopvang, dan mag ook opvang aangeboden worden aan kinderen van andere vraagouders.</p> <p>Mogelijke bron(nen): landelijk register kinderopvang, aanvraagformulier registratie gastouderopvang.</p>
	<p>5 De gastouder is niet inwonend bij de vraagouder.</p> <p>Toelichting: denk hierbij bijvoorbeeld ook aan au pairs. De vraagouder mag ook niet inwonend zijn bij de gastouder.</p> <p>Mogelijke bron(nen): gegevens uit Gemeentelijke Basis Administratie.</p>

2. Gastouder

2.1 Verklaring omtrent het gedrag

Gastouders werkzaam voor een gastouderbureau zijn in het bezit van een verklaring omtrent het gedrag, afgegeven volgens de Wet justitiële gegevens. Indien er aanwijzingen zijn dat een persoon niet langer voldoet aan de eisen voor het afgeven van een verklaring omtrent gedrag, kan de houder en/of de toezichthouder verlangen dat de betreffende persoon opnieuw een verklaring omtrent gedrag overlegt die niet ouder is dan twee maanden.

Van verklaringen omtrent het gedrag van zowel gastouder als volwassen huisgenoten dient een origineel exemplaar op het opvangadres aanwezig te zijn. Bij het gastouderbureau dient een kopie van de verklaringen omtrent het gedrag in de administratie aanwezig te zijn.

Wet kinderopvang (artikel 56b, derde, vierde en vijfde lid)

Voorwaarden	
	<p>1 De gastouder is in het bezit van een verklaring omtrent het gedrag.</p> <p>Mogelijke bron(nen): kopie VOG.</p>
	<p>2 Bij opvang in de woning van de gastouder zijn alle huisgenoten vanaf 18 jaar in het bezit van een verklaring omtrent het gedrag.</p> <p>Toelichting: deze voorwaarde beoordeelt de toezichthouder dus alleen in het geval de opvang bij de gastouder thuis plaats gaat vinden en deze volwassen huisgenoten heeft. Wanneer de opvang in de woning van de vraagouder plaatsvindt, geldt de verplichting voor het overleggen van een verklaring omtrent gedrag niet voor de volwassen huisgenoten van de vraagouder, noch voor de vraagouder zelf. Ook indien kinderen van verschillende vraagouders in de woning van één van de vraagouders worden opgevangen, geldt deze verplichting niet.</p> <p>Mogelijke bron(nen): kopie(ën) VOG('s), gegevens uit Gemeentelijke Basis Administratie.</p>
	<p>3 De verklaring omtrent het gedrag is bij aanvraag om opname in het landelijk register niet ouder dan twee maanden.</p> <p>Toelichting: alle gastouders (plus de volwassen huisgenoten indien de opvang bij de gastouder thuis plaatsvindt) dienen een verklaring omtrent gedrag te hebben. Bestaande gastouders zijn niet verplicht om in 2010 opnieuw een verklaring omtrent gedrag aan te vragen. Hun verklaring omtrent gedrag is onbeperkt geldig. Dus ook verklaringen ouder dan 1 januari 2005. Indien een gastouder zich aansluit bij een ander gastouderbureau hoeft geen nieuwe verklaring omtrent gedrag aangevraagd te worden.</p> <p>Een verklaring omtrent gedrag mag bij aanvraag om opname in het landelijk register kinderopvang niet ouder zijn dan twee maanden. Dit betreft de aanvraag voor personen die willen gaan werken als gastouders en ook voor de volwassen huisgenoten (indien de opvang bij de gastouder thuis plaats gaat vinden.)</p> <p>Vanaf 1 januari 2010 kunnen gastouders, volwassen huisgenoten en medewerkers van een gastouderbureau (incl. houder) slechts een verklaring omtrent gedrag aanvragen d.m.v. een voorgedrukt aanvraagformulier met daarop de gegevens van het Ministerie van OCW als</p>

	<p>zijnde de instelling die de verklaring omtrent gedrag verlangt. Daartoe kan een voorgedrukt formulier (onder meer) van de site van het Ministerie van OCW worden gedownload. Andere aanvraagformulieren worden niet door Justitie in behandeling genomen.</p> <p>Mogelijke bron(nen): kopie(ën) VOG('s).</p>
--	---

2.2 Onder toezicht gestelde kinderen

De Wet kinderopvang verbiedt gastouderopvang door personen van wie de eigen kinderen (voorlopig) onder toezicht zijn gesteld. Het gastouderbureau dient zich voorafgaand aan de aanvraag er nadrukkelijk van te vergewissen dat hiervan geen sprake is. Door ondertekening van het aanvraagformulier verklaart de houder van het gastouderbureau bekend te zijn met de gestelde aanvraagvoorwaarden en het "Aanvraagformulier Registratie Gastouderopvang" volledig en naar waarheid te hebben ingevuld.

Het zogenaamde "Gezagsregister" (19 registers in totaal, per arrondissementsrechtbank toegankelijk, geordend op naam van kind en geboorteplaats) kan bij twijfel worden ingezien door de toezichthouder om deze voorwaarden te beoordelen. Deze registers zijn openbaar, zie hiervoor de website:

http://overheidsloket.overheid.nl/index.php?p=product&product_id=327

Wet kinderopvang (artikel 1, lid 1)

Voorwaarden	
	<p>1 De gastouder heeft geen kinderen die (tijdelijk) onder toezicht staan.</p> <p>Toelichting: wanneer de eigen kinderen van de gastouder (tijdelijk) onder toezicht staan, kan een gastouder geen andere kinderen opvangen en zal niet in het landelijk register opgenomen worden. Het gaat hier om onder toezicht staande kinderen vanaf het moment van aanvraag om opname in het landelijk register kinderopvang.</p> <p>Mogelijke bron(nen): aanvraagformulier en aanvraagvoorwaarden registratie gastouderopvang, gezagsregister.</p>
	<p>2 De gastouder is niet (tijdelijk) ontheven of ontzet uit het ouderlijke gezag.</p> <p>Toelichting: wanneer een gastouder (tijdelijk) ontheven of ontzet is uit het ouderlijk gezag kan deze geen andere kinderen opvangen en zal niet in het landelijk register opgenomen worden. Het gaat hier om ontheven of ontzet zijn vanaf het moment van aanvraag om opname in het landelijk register kinderopvang.</p> <p>Mogelijke bron(nen): aanvraagformulier en aanvraagvoorwaarden registratie gastouderopvang, gezagsregister.</p>

2.3 Deskundigheid gastouder

Een gastouder dient voldoende zorg te kunnen bieden en een veilige en gezonde omgeving te waarborgen die aansluit bij de leefwereld van de op te vangen kinderen. Een gastouder dient op moment van de aanvraag om opname in het landelijk register kinderopvang in het bezit te zijn van ofwel een aangewezen getuigschrift (diploma), ofwel een certificaat Goed Gastouderschap, ofwel een EVC-bewijsstuk (ErVaringsCertificaat), waaruit blijkt dat de gastouder voldoet aan alle competenties van een bij de ministeriële regeling aangewezen mbo-2 opleiding. In de regeling zijn vier mbo-2 opleidingen aangewezen, te weten: Helpende Welzijn, Helpende Zorg en Welzijn, Helpende Breed en Helpende Sociaal Agogisch Werk. Van het getuigschrift, EVC-bewijsstuk of certificaat Goed Gastouderschap dient een origineel exemplaar op het opvangadres aanwezig te zijn. Bij het gastouderbureau dienen hiervan kopieën in de administratie aanwezig te zijn. Dezelfde lijn wordt doorgetrokken voor de deskundigheid van gastouders op het gebied van eerste hulp aan kinderen. Bij aanvraag om registeropname dient de gastouder in het bezit te zijn van een geregistreerd certificaat.

Wet kinderopvang (artikel 56b, eerste en tweede lid)

AMvB deskundigheidseisen (artikel 2) en daarop gebaseerde ministeriële regeling

Voorwaarden	<p>1a De gastouder beschikt over een getuigschrift conform de ministeriële regeling.</p> <p>OF</p> <p>1b De gastouder beschikt over een EVC-bewijsstuk waaruit blijkt dat de gastouder voldoet aan alle competenties van de bij ministeriële regeling aangewezen MBO-2 opleiding(en).</p> <p>Toelichting 1a: in de ministeriële regeling zijn diploma's aangewezen mbo- en hbo- niveau waarmee gastouders voldoen aan de deskundigheidseisen.</p> <p>De lijst met diploma's is te vinden op de website van het Implementatiebureau, (www.implementatiekinderopvang2010.nl.) Een diploma dat niet op de lijst voorkomt voldoet niet. Dat geldt overigens ook voor buitenlandse diploma's. Een getuigschrift moet afgegeven zijn door een CREBO (www.cfi.nl) of CROHO (www.ib-groep.nl) geregistreerde opleiding (indien deze registers al bestonden ten tijde van afgifte).</p> <p><u>Belangrijk</u>: wanneer een gewone kopie (en dus geen gewaarmerkte) van het diploma aangeleverd is bij de aanvraag van de gastouder, dient het originele diploma op het opvangadres ingezien te worden gedurende de inspectie op locatie (één-uurs-bezoek) en gecontroleerd te worden op echtheid (echtheidskenmerken zijn foliedruk, watermerk en bijzondere druk onderaan het diploma.)</p> <p>Toelichting 1b: definitie EVC: erkenning verworven competenties.</p> <p>De volgende zaken zijn van belang bij de controle van EVC-bewijsstukken/ certificaten:</p> <p>Certificaat Goed Gastouderschap</p> <p>Als gastouders de EVC-procedure doorlopen via de subsidieregeling Goed Gastouderschap (bij een EVC-aanbieder die op de lijst bij BKK staat, zie www.stichtingbkk.nl), ontvangen zij bij goed gevolg naast het reguliere EVC-bewijsstuk een certificaat Goed Gastouderschap. Het certificaat Goed Gastouderschap wordt alleen afgegeven als de gastouder aan alle vereiste kennis en vaardigheden voldoet.</p> <p>De Inspectie van het Onderwijs ziet streng toe op de kwaliteit van deze procedures. Elk certificaat is voorzien van een uniek nummer, waardoor navolgbaar is hoeveel gastouders een certificaat Goed Gastouderschap gekregen hebben. Alleen EVC-aanbieders die op de lijst</p>
--------------------	---

van BKK voorkomen krijgen een code om de certificaten te downloaden bij het Kenniscentrum EVC. Bij een dergelijk certificaat mag de GGD er vanuit gaan dat aan alle voorwaarden voor certificaten is voldaan.

EVC-bewijsstuk (ErVaringsCertificaat)

Het is ook mogelijk dat een gastouder in het bezit is van alleen een EVC-bewijsstuk, ook wel het ErVaringsCertificaat. Dat is het geval als de EVC-procedure buiten de subsidieregeling om heeft plaatsgevonden. Na afloop van een reguliere EVC-procedure wordt altijd een ErVaringsCertificaat afgegeven. Maar daarmee is niet gezegd dat de gastouder aan alle vereiste kennis en vaardigheden voldoet. Uit het certificaat kan namelijk ook blijken dat iemand niet volledig voldoet aan bepaalde competenties. Daarnaast heeft de controle door de Inspectie van het Onderwijs plaatsgevonden, waardoor het belangrijk is dat bij een dergelijk bewijsstuk goed wordt gecontroleerd of door de gastouder aan alle eisen is voldaan.

Uit het EVC bewijsstuk moet blijken dat:

- de EVC-procedure geënt is op een van de vier aangewezen mbo-2 opleidingen;
- de gastouder aan alle competenties voldoet behorende bij die mbo-2 opleiding;
- de EVC-procedure aan alle eisen uit de AMvB Deskundigheidseisen voldoet, namelijk:
 - de EVC-procedure houdt onder meer in een onderzoek naar de verworven competenties van de gastouder (assessment) op de locatie waar de opvang daadwerkelijk plaatsvindt;
 - de EVC-procedure wordt afgenomen door een op grond van de Kwaliteitscode EVC erkende aanbieder (www.kenniscentrumevc.nl);
 - de erkende aanbieder overlegt aan de gastouder een verklaring van een mbo-instelling die de aangewezen mbo-2 opleiding(en) verzorgt, waarin wordt verklaard dat de EVC-procedure de verworven competenties beoordeelt ten opzichte van deze mbo-2 opleiding.

EVC-aanbieders moeten in 2009 en/of in 2010 erkend zijn. Erkenningen in 2010 staan in het register van het Kenniscentrum EVC (www.kenniscentrumevc.nl). Erkenningen in 2009 zijn na januari 2010 niet meer zichtbaar op de website van het Kenniscentrum EVC. Het Kenniscentrum EVC heeft een overzicht geleverd van de aanbieders met erkenning in 2009 welke op www.ggd Kennisnet.nl geplaatst is.

Mogelijke bron(nen): kopie getuigschrift, kopie certificaat Goed Gastouderschap, kopie EVC-bewijsstuk.

	<p>2a De gastouder beschikt over een geregistreerd certificaat Eerste Hulp aan kinderen van het Oranje Kruis.</p> <p>OF</p> <p>2b De gastouder beschikt over een geregistreerd certificaat Spoedeisende Hulpverlening bij Slachtoffers (SEHSO) van NedCert.</p> <p>Toelichting: momenteel zijn er 3 certificerende instellingen waarvan de volgende certificaten voldoen;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Certificaat Eerste Hulp aan kinderen van Het Oranje Kruis; • Certificaten Spoedeisende Hulpverlening bij Slachtoffers (SEHSO) en Spoedeisende Hulpverlening bij Kinderen (SEHBK) van NedCert; • Certificaten Acute Zorg bij Kinderen, Acute Zorgverlener Module Kind en Omgeving, of Eerstehulpverlener van NIKTA. <p>Gastouders dienen in het bezit te zijn van een geregistreerd certificaat. Registratie garandeert de geldigheid van het certificaat, dat wil zeggen dat de gastouder tijdig en met succes een herhalingstoets heeft afgelegd. Mocht er twijfel zijn ontstaan over de geldigheid van een EHBO-certificaat, raadpleeg dan indien mogelijk het register van de certificerende instelling. Op de certificaten van het Oranje Kruis en NIKTA is de geldigheid direct zichtbaar. Voor Oranje Kruiscertificaten kan ter controle telefonisch het register worden geraadpleegd (telefoonnummer: 070-3383232.)</p> <p>Certificaten van NedCert worden voor vijf jaar afgegeven, maar men moet jaarlijks een tussentijdse toets afleggen. Voor deze certificaten moet daarom <u>altijd</u> het openbare register van NedCert worden geraadpleegd. Dit is te vinden op www.nedcert.nl. Bij de constatering van eventuele afwijkingen op certificaten van NIKTA kan ter verificatie gebeld worden naar NIKTA (telefoonnummer 0168-336990.)</p> <p>Mogelijke bron(nen): kopie certificaat Eerste Hulp aan kinderen van het Oranje Kruis, kopie certificaat Spoedeisende Hulpverlening bij Slachtoffers of Spoedeisende Hulpverlening bij Kinderen (SEHBK) van NedCert, kopie certificaat Acute Zorg bij Kinderen, Acute Zorgverlener Module Kind en Omgeving, of Eerstehulpverlener van NIKTA.</p>
--	---

2.4 Kwaliteitseisen gastouder	
Wet kinderopvang (artikel 1, lid 1)	
Voorwaarden	<p>1 De gastouder is 18 jaar of ouder.</p> <p>Mogelijke bron(nen): kopie VOG, aanvraagformulier registratie gastouderopvang, kopie legitimatiebewijs.</p>

**Toetsingskader
Deel B
Gastouder**

Inleiding

Het toetsingskader gastouder bevat de domeinindeling en de voorwaarden. Het kader betreft een inhoudelijke uitwerking van de kwaliteitsaspecten, ingedeeld naar domeinen en voorwaarden. Vastgelegd is naar welke kwaliteitsaspecten de toezichthouder kijkt. De verschillende vormen van onderzoek (onderzoek na aanvraag registeropname, periodiek onderzoek, incidenteel onderzoek en nader onderzoek) vinden plaats op basis van dit kader. Aan de hand van dit toetsingskader komt de toezichthouder tot een oordeel over de mate waarin aan de basiskwaliteitseisen van gastouderopvang wordt voldaan.

De kwaliteitsaspecten die de toezichthouder beoordeelt ten aanzien van de gastouder zijn ingedeeld naar de volgende domeinen:

1. gastouderopvang in de zin van de Wet kinderopvang;
2. gastouder;
3. accommodatie en inrichting;
4. pedagogisch beleid;
5. aantal kinderen;
6. veiligheid en gezondheid.

Elk domein kent verschillende voorwaarden; criteria waarop wordt getoetst of wordt voldaan aan de kwaliteitsvoorschriften uit de Wet kinderopvang, de AMvB deskundigheidseisen gastouders kinderopvang, Besluit Registratie Kinderopvang, de Regeling Wet kinderopvang, de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang of de Wet klachtrecht cliënten zorgsector.

Het toetsingskader gastouder bestaat uit 2 delen, A en B.

Het kalenderjaar 2010 is een overgangsjaar. De toetsing van gastouders wordt in 2010, naast een administratief onderzoek van deel A, beperkt tot een één-uurs-bezoek van de GGD-inspecteur op het opvangadres waarbij zoveel mogelijk eisen uit deel B worden getoetst. Voor gastouders geldt dus in 2010 dat zij na een goedgekeurde aanvraag tot registratie niet opnieuw binnen drie maanden worden gecontroleerd, wat in 2011 en verder wel het geval is. Bovenstaande is zowel van toepassing op bestaande gastouders (reeds werkzaam in 2009) als op nieuwe gastouders (start van werkzaamheden in 2010).

Vanaf 2011 geldt dat de items uit deel A zijn opgesteld om te bepalen of de gastouder in het landelijk register opgenomen kan worden. Deze items zijn door middel van een administratief onderzoek te toetsen. Wanneer een gastouder voldoet aan alle items van deel A dan wordt een onderzoek op het opvangadres gepland waarbij vervolgens items uit deel B getoetst zullen worden. Het onderzoek van deel A vindt plaats vóór registratie. Het onderzoek van deel B vindt plaats binnen 3 maanden na registratie en vervolgens jaarlijks. Zowel na het onderzoek van deel A als na het onderzoek van deel B wordt een openbaar inspectierapport gemaakt. Voldoet een gastouder

niet aan alle items uit deel A dan wordt geen onderzoek op het opvangadres gepland en wordt aan de gemeente geadviseerd de gastouder niet op te nemen in het landelijk register.

Naast het toetsingskader gastouder bestaat een apart toetsingskader voor het gastouderbureau.

Het toetsingskader gastouder is opgesteld door GGD Nederland, in opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Dit toetsingskader is opgesteld in oktober 2009.

Domeinindeling, voorwaarden en beslisregels

1. Gastouderopvang in de zin van de Wet kinderopvang

1.1 Gastouderopvang in de zin van de wet

Een gastouderbureau is volgens de Wet kinderopvang een organisatie die gastouderopvang tot stand brengt en begeleidt en door tussenkomst van wie de betaling van ouders aan gastouders geschiedt.

Gastouderopvang in de zin van de Wet kinderopvang is als volgt omschreven: kinderopvang, die plaatsvindt door tussenkomst van een geregistreerd gastouderbureau. Deze opvang vindt in een gezinssituatie plaats door een ander dan de ouder, dan wel de partner van de vraagouder. De opvang kan op het woonadres van de gastouder of bij één van de vraagouders plaatsvinden. De opvang mag bestaan uit de gelijktijdige opvang van ten hoogste zes kinderen, waaronder begrepen de eigen kinderen tot tien jaar. De houder mag niet meer dan één voorziening voor gastouderopvang exploiteren.

Bij gastouderopvang is sprake van betaalde opvang, waar verzorging en opvoeding wordt geboden. De hoogte van de betaling doet niet ter zake. Degene die de opvang biedt aan een kind, draagt tijdelijk de verantwoordelijkheid van de ouder van dat kind. De opvang van het kind geldt voor een afgesproken tijd, het is niet vrijblijvend. Gastouderopvang is opvang van kinderen in de leeftijd van 0 jaar tot de eerste dag van de maand waarop het voortgezet onderwijs voor die kinderen begint.

Wet kinderopvang (artikelen 1, 45, tweede en derde lid, 46 tweede lid, 47 en 62)

Voorwaarden	<p>1 De opvang vindt plaats door tussenkomst van een geregistreerd gastouderbureau.</p> <p>Toelichting: het gastouderbureau dient opgenomen te zijn in het landelijk register kinderopvang voordat zowel de vraagouders- als gastouders zich kunnen inschrijven bij het gastouderbureau. Alleen een geregistreerd gastouderbureau kan aanvraag bij de gemeente doen voor opname van de gastouder in het landelijk register kinderopvang.</p> <p>De gastouder mag geen houder of bemiddelingsmedewerker zijn bij het gastouderbureau waar hij/zij is ingeschreven. Een gastouderbureau is verantwoordelijk voor het tot stand brengen en begeleiden van gastouderopvang. Een houder of bemiddelingsmedewerker van een gastouderbureau kan zichzelf niet begeleiden zoals de Wet kinderopvang van hen verwacht.</p> <p>Mogelijke bron(nen): landelijk register kinderopvang.</p>
--------------------	--

	<p>2 De opvang vindt plaats door een gastouder welke niet de ouder van de op te vangen kinderen is noch de partner van de vraagouder.</p> <p>Toelichting: definitie gastouder: een natuurlijke persoon van 18 jaar of ouder die gastouderopvang biedt, welke niet de ouder is die op grond van artikel 5, eerste lid, aanspraak kan maken op een kinderopvangtoeslag onderscheidenlijk een tegemoetkoming of diens partner. Het is niet mogelijk voor partners om elkaars kinderen op te vangen. Ook pleegkinderen, stiefkinderen en adoptiekinderen worden gezien als eigen kinderen en zijn hiermee gelijkgesteld.</p> <p>Extra toelichting: voor een definitie van partner zie artikel 2 van de Wet kinderopvang. De toezichthouder toetst van wie de op te vangen kinderen zijn en of zij niet op hetzelfde adres wonen als de gastouder.</p> <p>Mogelijke bron(nen): gegevens uit Gemeentelijke Basis Administratie, gesprek gastouder(bureau).</p>
	<p>3 De gastouder exploiteert maximaal één voorziening voor gastouderopvang.</p> <p>Toelichting: elke gastouder vangt op niet meer dan één locatie kinderen op, dus niet de ene dag bij de vraagouder en de andere dag bij de gastouder in huis. Deze opvanglocatie (in combinatie met de gastouder) is object van toezicht en is opgenomen in het landelijk register kinderopvang. Een gastouder kan ervoor kiezen om voor meerdere bureaus te werken. Is dit het geval, dan kunnen meerdere kinderen die gekoppeld zijn via verschillende bureaus bij bijvoorbeeld één van de vraagouders thuis opgevangen worden. Ook dan kan de opvang door de gastouder slechts op één adres plaatsvinden.</p> <p>Mogelijke bron(nen): landelijk register kinderopvang.</p>
	<p>4 De opvang vindt plaats op het woonadres van de gastouder of van één van de vraagouders.</p> <p>Toelichting: in de definitie van gastouderopvang is als opvanglocatie opgenomen het woonadres van de gastouder of het woonadres van één van de ouders waar de gastouderopvang plaatsvindt. In het geval dat de gastouder opvang aanbiedt op het adres van een vraagouder en deze opvang voldoet aan alle eisen die gelden voor gastouderopvang, dan mag ook opvang aangeboden worden aan kinderen van andere vraagouders.</p> <p>Mogelijke bron(nen): landelijk register kinderopvang.</p>
	<p>6 De gastouder is niet inwonend bij de vraagouder.</p> <p>Toelichting: denk hierbij bijvoorbeeld ook aan au pairs. De vraagouder mag ook niet inwonend zijn bij de gastouder.</p> <p>Mogelijke bron(nen): gegevens uit Gemeentelijke Basis Administratie.</p>

2. Gastouder

2.1 Verklaring omtrent het gedrag

Gastouders werkzaam voor een gastouderbureau zijn in het bezit van een verklaring omtrent het gedrag, afgegeven volgens de Wet justitiële gegevens. Indien er aanwijzingen zijn dat een persoon niet langer voldoet aan de eisen voor het afgeven van een verklaring omtrent gedrag, kan de houder en/of de toezichthouder verlangen dat de betreffende persoon opnieuw een verklaring omtrent gedrag overlegt die niet ouder is dan twee maanden.

Van verklaringen omtrent het gedrag van zowel gastouder als volwassen huisgenoten dient een origineel exemplaar op het opvangadres aanwezig te zijn. Op het gastouderbureau dient een kopie van de verklaringen omtrent het gedrag in de administratie aanwezig te zijn.

Wet kinderopvang (artikel 56b, derde, vierde en vijfde lid)

Voorwaarden	
	<p>1 De gastouder is in het bezit van een verklaring omtrent het gedrag.</p> <p>Mogelijke bron(nen): originele VOG.</p>
	<p>2 Bij opvang in de woning van de gastouder zijn alle huisgenoten vanaf 18 jaar in het bezit van een verklaring omtrent het gedrag.</p> <p>Toelichting: deze voorwaarde beoordeelt de toezichthouder dus alleen in het geval de opvang bij de gastouder thuis plaatsvindt en deze volwassen huisgenoten heeft.</p> <p>Wanneer de opvang in de woning van de vraagouder plaatsvindt, geldt de verplichting voor het overleggen van een verklaring omtrent gedrag niet voor de volwassen huisgenoten van de vraagouder, noch voor de vraagouder zelf. Ook indien kinderen van verschillende vraagouders in de woning van één van de vraagouders worden opgevangen, geldt deze verplichting niet.</p> <p>Mogelijke bron(nen): originele VOG('s), gegevens uit Gemeentelijke Basis Administratie.</p>
	<p>3 De verklaring omtrent het gedrag is vóór aanvang van de werkzaamheden bij het gastouderbureau overlegd.</p> <p>Toelichting: deze voorwaarde geldt zowel voor de gastouder als voor de volwassen huisgenoten van de gastouder (indien de opvang bij de gastouder plaatsvindt). Wanneer aan de voorwaarden van 2.1 uit toetsingskader gastouder deel A wordt voldaan, dan wordt automatisch ook aan deze voorwaarde voldaan.</p> <p>Mogelijke bron(nen): originele VOG('s).</p>
	<p>4 De verklaring omtrent het gedrag is bij overleggen niet ouder dan twee maanden.</p> <p>Toelichting: deze voorwaarde dient beoordeeld te worden wanneer de volwassen huisgenoten de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt en wanneer de toezichthouder op grond van artikel 56b, lid 5 bepaalt dat een betreffende persoon opnieuw een verklaring omtrent gedrag moet overleggen.</p> <p>Een eenmaal verstrekte verklaring omtrent het gedrag kan bij een volgende werkgever worden gebruikt, mits deze voor dezelfde werkzaamheden is aangevraagd. Verklaringen</p>

	<p>omtrent gedrag aangevraagd voor werkzaamheden als bemiddelingsmedewerker, houder van een gastouderbureau, gastouder, volwassen huisgenoot, houder van een kindercentrum of pedagogisch medewerker zijn niet onderling uitwisselbaar bij een andere werkgever.</p> <p>Vanaf 1 januari 2010 kunnen gastouders, volwassen huisgenoten en medewerkers van een gastouderbureau (incl. houder) slechts een verklaring omtrent gedrag aanvragen d.m.v. een voorgedrukt aanvraagformulier met daarop de gegevens van het Ministerie van OCW als zijnde de instelling die de verklaring omtrent gedrag verlangt. Daartoe kan een voorgedrukt formulier (onder meer) van de site van het Ministerie van OCW worden gedownload. Andere aanvraagformulieren worden niet door Justitie in behandeling genomen.</p> <p>Mogelijke bron(nen): originele VOG('s).</p>
--	---

<p>2.2 Onder toezicht gestelde kinderen</p> <p>De Wet kinderopvang verbiedt gastouderopvang door personen van wie de eigen kinderen (voorlopig) onder toezicht zijn gesteld. Het gastouderbureau dient zich voorafgaand aan de aanvraag er nadrukkelijk van te vergewissen dat hiervan geen sprake is. Door ondertekening van het aanvraagformulier verklaart de houder van het gastouderbureau bekend te zijn met de gestelde aanvraagvoorwaarden en het "Aanvraagformulier Registratie Gastouderopvang" volledig en naar waarheid te hebben ingevuld.</p> <p>Het zogenaamde "Gezagsregister" (19 registers in totaal, per arrondissementsrechtbank toegankelijk, geordend op naam van kind en geboorteplaats) kan bij twijfel worden ingezien door de toezichthouder om deze voorwaarden te beoordelen. Deze registers zijn openbaar, zie hiervoor de website: http://overheidsloket.overheid.nl/index.php?p=product&product_id=327</p>	
Wet kinderopvang (artikel 1, lid 1)	
Voorwaarden	<p>1 De gastouder heeft geen kinderen die (tijdelijk) onder toezicht staan.</p> <p>Toelichting: wanneer de eigen kinderen van de gastouder (tijdelijk) onder toezicht staan, kan een gastouder geen andere kinderen opvangen en zal niet in het landelijk register kinderopvang opgenomen blijven. Het gaat hier om onder toezicht staande kinderen op het moment van de opvang.</p> <p>Mogelijke bron(nen): gezagsregister.</p>
	<p>2 De gastouder is niet (tijdelijk) ontheven of ontzet uit het ouderlijke gezag.</p> <p>Toelichting: wanneer een gastouder (tijdelijk) ontheven of ontzet is uit het ouderlijk gezag kan deze geen andere kinderen opvangen en zal niet in het landelijk register kinderopvang opgenomen blijven. Het gaat hier om ontheven of ontzet zijn op het moment van de opvang.</p> <p>Mogelijke bron(nen): gezagsregister.</p>

2.3 Deskundigheid gastouder

Wet kinderopvang (artikel 56b, eerste en tweede lid)

Besluit deskundigheidseisen (artikel 2) en daarop gebaseerde ministeriële regeling

Voorwaarde	<p>2a De gastouder beschikt over een geregistreerd certificaat Eerste Hulp aan kinderen van het Oranje Kruis.</p> <p>OF</p> <p>2b De gastouder beschikt over een geregistreerd certificaat Spoedeisende Hulpverlening bij Slachtoffers (SEHSO) van NedCert.</p> <p>Toelichting: momenteel zijn er 3 certificerende instellingen waarvan de volgende certificaten voldoen;</p> <ul style="list-style-type: none">• Certificaat Eerste Hulp aan kinderen van Het Oranje Kruis;• Certificaten Spoedeisende Hulpverlening bij Slachtoffers (SEHSO) en Spoedeisende Hulpverlening bij Kinderen (SEHBK) van NedCert;• Certificaten Acute Zorg bij Kinderen, Acute Zorgverlener Module Kind en Omgeving, of Eerstehulpverlener van NIKTA. <p>Gastouders dienen in het bezit te zijn van een geregistreerd certificaat. Registratie garandeert de geldigheid van het certificaat, dat wil zeggen dat de gastouder tijdig en met succes een herhalingstoets heeft afgelegd. Mocht er twijfel zijn ontstaan over de geldigheid van een EHBO-certificaat, raadpleeg dan indien mogelijk het register van de certificerende instelling. Op de certificaten van het Oranje Kruis en NIKTA is de geldigheid direct zichtbaar. Voor Oranje Kruiscertificaten kan ter controle telefonisch het register worden geraadpleegd (telefoonnummer: 070-3383232.)</p> <p>Certificaten van NedCert worden voor vijf jaar afgegeven, maar men moet jaarlijks een tussentijdse toets afleggen. Voor deze certificaten moet daarom <u>altijd</u> het openbare register van NedCert worden geraadpleegd. Dit is te vinden op www.nedcert.nl. Bij de constatering van eventuele afwijkingen op certificaten van NIKTA kan ter verificatie gebeld worden naar NIKTA (telefoonnummer 0168-336990.)</p> <p>Mogelijke bron(nen): origineel certificaat Eerste Hulp aan kinderen van het Oranje Kruis, origineel certificaat Spoedeisende Hulpverlening bij Slachtoffers of Spoedeisende Hulpverlening bij Kinderen (SEHBK) van NedCert, origineel certificaat Acute Zorg bij Kinderen, Acute Zorgverlener Module Kind en Omgeving, of Eerstehulpverlener van NIKTA.</p>
-------------------	---

2.4 Kwaliteitseisen gastouder

Beleidsregels kwaliteit kinderopvang (artikel 15b)

Voorwaarde	<p>1 De gastouder is telefonisch bereikbaar.</p> <p>Toelichting: De gastouder moet telefonisch bereikbaar zijn, met name voor zowel de vraagouders als het gastouderbureau.</p> <p>Mogelijke bron(nen): gesprek gastouder, telefoonnummer gastouder.</p>
-------------------	--

2.5 Gebruik van de voorgeschreven voertaal

De Nederlandse taal is de voertaal. Daar waar naast de Nederlandse taal, de Friese taal of een streektaal in levend gebruik is, kan de Friese of de streektaal mede als voertaal worden gebruikt. De in Nederland erkende streektalen zijn het Nedersaksisch en het Limburgs.

Wet kinderopvang (artikel 55)

Voorwaarde	<p>1a De voorgeschreven voertaal wordt gebruikt.</p> <p>OF</p> <p>1b Er wordt een andere taal als voertaal gebezigd, daar de herkomst van de kinderen in deze specifieke omstandigheid daartoe noodzaakt, overeenkomstig een door de houder vastgestelde gedragscode.</p> <p>Toelichting: voorwaarde 1b is bedoeld voor kinderen van buitenlandse expats die <u>tijdelijk</u> in Nederland verblijven, bijvoorbeeld omdat de ouders werken bij een internationaal bedrijf. De voorwaarde is niet bedoeld voor kinderen die in Nederland blijven en opgroeien. Voor deze laatste groep is het essentieel dat zij goed Nederlands leren.</p> <p>Mogelijke bron(nen): observatie.</p>
-------------------	---

3. Accommodatie en inrichting

3.1 Binnen- en buitenspeelruimte	
Wet kinderopvang (artikel 1) Beleidsregels kwaliteit kinderopvang (artikel 15c)	
Voorwaarden	<p>1 De woning waar gastouderopvang plaats vindt is te allen tijde rookvrij.</p> <p>Toelichting: er mag in de gehele woning niet gerookt worden. Roken mag dus ook niet wanneer de kinderen er niet zijn of in een andere ruimte dan waar de opvang plaatsvindt.</p> <p>Mogelijke bron(nen): observatie.</p>
	<p>2 De woning waar gastouderopvang plaats vindt beschikt over voldoende binnenspeelruimte voor kinderen, afgestemd op het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen.</p> <p>Toelichting: wanneer de ruimte op een dusdanige manier is ingericht dat verzorging, spel en/ of opvang van de op te vangen kinderen belemmerd wordt dan is deze niet afgestemd op het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen.</p> <p>Mogelijke bron(nen): observatie.</p>
	<p>3 De woning waar gastouderopvang plaats vindt beschikt over voldoende buitenspeelmogelijkheden voor kinderen, afgestemd op het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen.</p> <p>Toelichting: de opvang moet zo georganiseerd zijn dat er buiten gespeeld kan worden. Het ligt in de rede dat voor de jongere kinderen de speelruimte bij voorkeur aangrenzend is. Oudere kinderen kunnen ook gebruik maken van bijvoorbeeld speeltuintjes in de buurt als buitenspeelruimte. In de buurt betekent dat de buitenspeelruimte in een kort tijdsbestek lopend te bereiken moet zijn. Aan deze voorwaarde is niet voldaan als kinderen bijvoorbeeld met een auto of bus vervoerd moeten worden naar de buitenspeelruimte of wanneer natuurlijke obstakels zoals rivieren of verkeerstechnische obstakels (zoals snelwegen of treinrails) de route bemoeilijken.</p> <p>Mogelijke bron(nen): observatie.</p>

	<p>4 De woning waar gastouderopvang plaats vindt dient voorzien te zijn van voldoende en werkende rookmelders.</p> <p>Toelichting: de gastouder dient te kunnen aantonen dat de rookmelders werken. Een rookmelder dient in die ruimtes te hangen, die als vluchtweg gebruikt kunnen/zullen worden. De meeste voorkomende plaatsen zijn de hal/overloop. Indien een (slaap)kamer alleen verlaten kan worden via een andere kamer (bijv. een woonkamer), dan dient ook in deze (woon)kamer een rookmelder aanwezig te zijn.</p> <p>Het staat een ieder uiteraard vrij meer rookmelders te plaatsen. Slaapkamers (bijv. in verband met aanwezigheid van TV), woonkamers, bergingen zijn allemaal ruimtes waar een brand kan ontstaan (bijv. door kortsluiting, kinderen die met vuur spelen).</p> <p>Als referentiekader zijn de eisen voor rookmelders uit het bouwbesluit van 2003 gebruikt.</p> <p>Mogelijke bron(nen): observatie.</p>
--	--

3.2 Slaapruimte opvangadres	
Beleidsregels kwaliteit kinderopvang (artikel 15c)	
Voorwaarden	<p>1 Er is een afzonderlijke slaapruimte voor in ieder geval kinderen tot anderhalf jaar.</p> <p>Toelichting: er dient een aparte slaapruimte te zijn op het opvangadres. Dat betekent dat er voor kinderen tot in ieder geval anderhalf jaar een slaapruimte buiten de opvangruimte moet zijn. Kinderen ouder dan anderhalf jaar kunnen, vooropgesteld dat de capaciteit toereikend is, deze slaapruimte delen met de kinderen tot anderhalf jaar.</p> <p>Mogelijke bron(nen): observatie.</p>
	<p>2 De slaapruimte is afgestemd op het aantal op te vangen kinderen.</p> <p>Toelichting: het ligt in de rede dat voor ieder aanwezig kind tot anderhalf jaar een bed beschikbaar is.</p> <p>Mogelijke bron(nen): observatie.</p>

4. Pedagogisch beleid

4.1 Pedagogisch beleid	
Wet kinderopvang (artikelen 49, tweede lid en 56b)	
Beleidsregels kwaliteit kinderopvang (artikelen 11 en 15b)	
Voorwaarden	1 De gastouder kent de inhoud van het pedagogisch beleidsplan. Toelichting: nog voordat het gastouderbureau in het landelijk register kinderopvang opgenomen kan worden dient een pedagogisch beleidsplan gereed te zijn. De gastouder heeft op deze wijze een bewuste keuze kunnen maken voor een bepaald gastouderbureau alvorens zich in te schrijven. De gastouder dient op de hoogte te zijn van de inhoud van het beleidsplan. Mogelijke bron(nen): pedagogisch beleidsplan, observatie, gesprek gastouder.
	2 De gastouder handelt conform het pedagogisch beleidsplan. Toelichting: de gastouder moet niet alleen de inhoud van het pedagogisch beleidsplan kennen, maar ook toepassen. Het pedagogisch beleidsplan geeft handvatten voor het handelen in de praktijk. Mogelijke bron(nen): pedagogisch beleidsplan, observatie, gesprek gastouder.

4.2 Pedagogische praktijk	
Wet kinderopvang (artikelen 49, tweede lid en 56b)	
Voorwaarden	1 De gastouder draagt zorg voor het waarborgen van sociaal emotionele veiligheid. Mogelijke bron(nen): observatie, gesprek gastouder.
	2 De gastouder biedt de opvangkinderen de mogelijkheid om tot ontwikkeling van persoonlijke competentie te komen. Mogelijke bron(nen): observatie, gesprek gastouder.
	3 De gastouder biedt de opvangkinderen de mogelijkheid om tot ontwikkeling van sociale competentie te komen. Mogelijke bron(nen): observatie, gesprek gastouder.
	4 De gastouder draagt zorg voor de overdracht van normen en waarden. Mogelijke bron(nen): observatie, gesprek gastouder.

5. Aantal kinderen

5.1 Aantal op te vangen kinderen door gastouder

Voor onderstaande voorwaarden geldt dat gekeken wordt naar de aanwezige kinderen op een bepaald moment. Hierbij tellen naast de eigen kinderen (tot 10 jaar) van de gastouder ook spelende kinderen (buurkinderen, neefjes, nichtjes etc. tot 10 jaar) mee in het maximale aantal op te vangen kinderen door de gastouder, indien zij tijdens de opvang aanwezig zijn.

Wet kinderopvang (artikel 1)

Beleidsregels kwaliteit kinderopvang (artikel 15d)

Voorwaarden	
	<p>1 Bij een gastouder worden maximaal twee kinderen van 0 jaar gelijktijdig opgevangen.</p> <p>Toelichting: eigen kinderen van de gastouder tellen hierbij ook mee. Het gaat om de kinderen van 0 tot 1 jaar.</p> <p>Mogelijke bron(nen): observatie, gesprek gastouder.</p>
	<p>2 Bij een gastouder worden maximaal vier kinderen van 0 en 1 jaar gelijktijdig opgevangen.</p> <p>Toelichting: eigen kinderen van de gastouder tellen hierbij ook mee. Het gaat om de kinderen van 0 tot 2 jaar.</p> <p>Mogelijke bron(nen): observatie, gesprek gastouder.</p>
	<p>3a Bij een gastouder worden maximaal vijf kinderen gelijktijdig opgevangen, als de kinderen (op te vangen én eigen kinderen) allemaal jonger zijn dan 4 jaar.</p> <p>OF</p> <p>3b Bij een gastouder worden maximaal zes kinderen gelijktijdig opgevangen, als de op te vangen kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar zijn. Eigen kinderen tot 10 jaar worden meegerekend.</p> <p>Toelichting: afhankelijk van het aantal en de leeftijd van de eigen kinderen mag een gastouder maximaal 5 respectievelijk 6 kinderen gelijktijdig opvangen. De toezichthouder geeft een oordeel naar aanleiding van de aanwezige kinderen op een bepaald moment.</p> <p>Extra toelichting 3a: heeft een gastouder dus zelf kinderen tot 4 jaar dan kunnen er maximaal vijf kinderen gelijktijdig opgevangen worden inclusief de eigen kinderen.</p> <p>Extra toelichting 3b: heeft de gastouder kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar dan tellen de eigen kinderen tot 10 jaar mee en mogen er maximaal zes kinderen gelijktijdig opgevangen worden.</p> <p>Extra toelichting 3a én 3b: eigen kinderen van de gastouder vanaf 10 jaar worden niet meegeteld.</p> <p>Mogelijke bron(nen): observatie, gesprek gastouder.</p>

5.2 Achterwacht

De achterwacht dient alleen aanwezig te zijn in geval van een calamiteit en is niet structureel op het opvangadres aanwezig als de kinderen worden opgevangen.

Wet kinderopvang (artikel 1)

Beleidsregels kwaliteit kinderopvang (artikel 15b)

Voorwaarden	
	<p>1 Indien er drie of meer kinderen op het opvangadres aanwezig zijn, dan is ondersteuning van de gastouder door een andere volwassene in geval van calamiteiten geregeld.</p> <p>Toelichting: let op bovenstaande voorwaarde is niet correct geformuleerd. Deze dient als volgt gelezen te worden:</p> <p>Indien er meer dan drie kinderen op het opvangadres aanwezig zijn, dan is ondersteuning van de gastouder door een andere volwassene in geval van calamiteiten geregeld.</p> <p>Hierbij tellen naast de eigen kinderen (tot 10 jaar) van de gastouder ook spelende kinderen (buurkinderen, neefjes, nichtjes etc. tot 10 jaar) mee voor het hebben van een achterwacht indien zij tijdens de opvang aanwezig zijn.</p> <p>Mogelijke bron(nen): observatie, gesprek gastouder.</p>
	<p>2 De achterwacht is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden.</p> <p>Toelichting: dit is te toetsen door de achterwacht te bellen.</p> <p>Mogelijke bron(nen): telefoongesprek achterwacht.</p>
	<p>3 De achterwacht is in geval van calamiteiten binnen 15 minuten op het opvangadres aanwezig.</p> <p>Toelichting: dit is de aanrijdtijd van een ambulance. Wanneer het adres van de achterwacht nagezocht wordt met een routeplanner kan bepaald worden of aan deze voorwaarde wordt voldaan.</p> <p>Mogelijke bron(nen): routeplanner.</p>

6. Veiligheid en gezondheid

6.1 Risico-inventarisatie veiligheid

De risico-inventarisatie veiligheid dient in samenwerking tussen de gastouder en een bemiddelingsmedewerker van het gastouderbureau uitgevoerd te worden.

Wet kinderopvang (artikelen 49, tweede lid, en 56b)

Beleidsregels kwaliteit kinderopvang (artikel 15e)

Voorwaarden	
	<p>1 De gastouder heeft op het opvangadres een risico-inventarisatie veiligheid van maximaal een jaar oud.</p> <p>Toelichting: de risico-inventarisatie veiligheid dient gereed te zijn bij aanvang van de opvang. De risico-inventarisatie dient vervolgens jaarlijks op het opvangadres door of in aanwezigheid van een bemiddelingsmedewerker van het gastouderbureau te worden uitgevoerd. Het inventariseren van risico's dient, onafhankelijk van het tijdstip waarop de jaarlijkse toetsing door de GGD plaatsvindt, met tussenpozen van maximaal een jaar (dus 12 maanden) herhaalt te worden. Het gaat erom dat opnieuw naar de bestaande situatie gekeken wordt. Zowel het gastouderbureau als de gastouder dienen inzicht te hebben in de inventarisatie. Het bureau dient een originele ondertekende versie in bezit te hebben, bij de gastouder kan met een kopie worden volstaan. Zowel de bemiddelingsmedewerker als de gastouder dienen de inventarisatie ondertekend te hebben.</p> <p>Mogelijke bron(nen): risico-inventarisatie veiligheid.</p>
	<p>2 De gastouder heeft een risico-inventarisatie veiligheid betreffende de actuele situatie.</p> <p>Toelichting: na tussentijdse veranderingen op het gebied van bouw of inrichting van het opvangadres moet de risico-inventarisatie veiligheid opnieuw uitgevoerd worden. Dit kan ook het geval zijn wanneer bijvoorbeeld de opbouw van de leeftijd van de groep op te vangen kinderen wijzigt. De gastouder is hierbij verantwoordelijk om aan te geven bij het gastouderbureau dat een nieuwe risico-inventarisatie uitgevoerd moet worden.</p> <p>Mogelijke bron(nen): risico-inventarisatie veiligheid, observatie.</p>

6.1.1 Beleid veiligheid

Wet kinderopvang (artikelen 49, tweede lid, en 56b)

Beleidsregels kwaliteit kinderopvang (artikel 12, tweede, derde, vierde, vijfde en zesde lid)

Voorwaarden	<p>1 Er is een plan van aanpak waarin is aangegeven welke maatregelen op welk moment worden genomen in verband met de risico's, alsmede de samenhang tussen de risico's en de maatregelen.</p> <p>Toelichting: het plan van aanpak is opgesteld in samenwerking tussen de gastouder en een bemiddelingsmedewerker van het bureau op basis van een goed uitgevoerde risico-inventarisatie veiligheid (welke dus maximaal een jaar oud is). De genomen maatregelen worden beschreven, geëvalueerd en indien nodig aangepast.</p> <p>Bij het opstellen van het plan van aanpak is het van belang dat concreet wordt aangegeven of het gastouderbureau dan wel de gastouder verantwoordelijk is voor het uitzetten en implementeren van de acties. In een plan van aanpak moet steeds een streef- en realisatiedatum genoemd worden. Wanneer het gedragsaspecten betreft bestaat de actie altijd uit twee delen; het opstellen van een werkafpraak én implementatie hiervan. Acties moeten zo concreet mogelijk geformuleerd worden. Termen van wekelijks of maandelijks zijn concreet, termen als "regelmatig" niet.</p> <p>Wanneer scenario's waarbij risico's kunnen ontstaan reeds gevat zijn in het beleid van het gastouderbureau, ligt het niet voor de hand jaarlijks een nieuw plan van aanpak op te stellen. Als tijdens het inventariseren van de risico's blijkt dat het beleid werkt (de gastouder kent het beleid en handelt hiernaar), is de veiligheid van de kinderen op dit punt voldoende gewaarborgd.</p> <p>Mogelijke bron(nen): risico-inventarisatie veiligheid, plan van aanpak.</p>
	<p>2 Er is een registratie van ongevallen, waarbij per ongeval de aard en plaats van het ongeval, de leeftijd van het kind, de datum van het ongeval en een overzicht van te treffen maatregelen worden vermeld.</p> <p>Toelichting: deze voorwaarde hoeft niet beoordeeld te worden indien er geen ongevallen zijn voorgevallen het afgelopen jaar.</p> <p>Definitie van een ongeval: onverwachte gebeurtenis met schade of verwondingen.</p> <p>De ongevallenregistratie heeft in ieder geval betrekking op ongevallen, waarbij een arts of tandarts is ingeschakeld of een ziekenhuisbezoek noodzakelijk was. Verder gaat het om ongevallen die blijven terugkeren, ook al hoeft in die gevallen de arts of tandarts niet te worden ingeschakeld en is bezoek aan een ziekenhuis niet aan de orde. Wanneer een ongeval geregistreerd is, wordt tevens aangegeven of en welke preventieve maatregelen genomen zijn om herhaling te voorkomen.</p> <p>Mogelijke bron(nen): ongevallenregistratie.</p>

6.1.2 Uitvoering beleid veiligheid

Wet kinderopvang (artikelen 49, tweede lid en 56b)

Beleidsregels kwaliteit kinderopvang (artikel 15e)

Voorwaarden	<p>1 De geïnventariseerde risico's zijn compleet en komen overeen met de risico's in de praktijk.</p> <p>Toelichting: omdat het gaat om alle veiligheidsrisico's die de opvang met zich meebrengt, dient de houder steeds samen met de gastouder na te gaan of er buiten de in de risico-inventarisatie opgenomen items ook andere, niet beschreven, situaties zijn die in kaart gebracht moeten worden.</p> <p>Mogelijke bron(nen): risico-inventarisatie veiligheid, observatie.</p>
	<p>2 Risico's worden gereduceerd door het nemen van preventieve maatregelen die effectief en adequaat zijn.</p> <p>Toelichting: bij dit item wordt beoordeeld of de gekozen maatregelen de risico's daadwerkelijk reduceren. Is de maatregel van dien aard dat de actie redelijkerwijs leidt tot afname van het risico?</p> <p>Mogelijke bron(nen): risico-inventarisatie veiligheid, plan van aanpak, observatie.</p>
	<p>3 De gastouder is op de hoogte van de risico's en handelt conform het plan van aanpak.</p> <p>Toelichting: de gastouder draagt zorg voor uitvoering van het plan van aanpak.</p> <p>Mogelijke bron(nen): gesprek gastouder.</p>
	<p>4 De gastouder informeert de volwassen huisgenoten over de risico's en de daarbij behorende maatregelen uit het plan van aanpak.</p> <p>Toelichting: van volwassen huisgenoten wordt ook verwacht dat zij op de hoogte zijn van de aanwezige risico's en dat zij zich houden aan de gemaakte afspraken en acties uit het plan van aanpak. Voorbeeld: de volwassen huisgenoten dienen te weten dat hete thee buiten handbereik van de op te vangen kinderen gehouden moet worden. De gastouder is verantwoordelijk voor het hierover informeren van de volwassen huisgenoten.</p> <p>Mogelijke bron(nen): gesprek gastouder, gesprek evt. aanwezige volwassen huisgenoten.</p>

6.2 Risico-inventarisatie gezondheid

De risico-inventarisatie gezondheid dient in samenwerking tussen de gastouder en een bemiddelingsmedewerker van het gastouderbureau uitgevoerd te worden.

Wet kinderopvang (artikelen 49, tweede lid en 56b)

Beleidsregels kwaliteit kinderopvang (artikel 15e)

Voorwaarden	<p>1 De gastouder heeft op het opvangadres een risico-inventarisatie gezondheid van maximaal een jaar oud.</p> <p>Toelichting: de risico-inventarisatie gezondheid dient gereed te zijn bij aanvang van de opvang. De risico-inventarisatie dient vervolgens jaarlijks op het opvangadres door of in aanwezigheid van een bemiddelingsmedewerker van het gastouderbureau te worden uitgevoerd. Het inventariseren van risico's dient, onafhankelijk van het tijdstip waarop de jaarlijkse toetsing door de GGD plaatsvindt, met tussenpozen van maximaal een jaar (dus 12 maanden) herhaalt te worden. Het gaat erom dat opnieuw naar de bestaande situatie gekeken wordt. Zowel het gastouderbureau als de gastouder dienen inzicht te hebben in de inventarisatie. Het bureau dient een originele ondertekende versie in bezit te hebben, bij de gastouder kan met een kopie worden volstaan. Zowel de bemiddelingsmedewerker als de gastouder dienen de inventarisatie ondertekend te hebben.</p> <p>Mogelijke bron(nen): risico-inventarisatie gezondheid.</p>
	<p>2 De gastouder heeft een risico-inventarisatie gezondheid betreffende de actuele situatie.</p> <p>Toelichting: na tussentijdse veranderingen op het gebied van bouw of inrichting van het opvangadres moet de risico-inventarisatie gezondheid opnieuw uitgevoerd worden (denk bijvoorbeeld aan het binnenmilieu). Dit kan ook het geval zijn wanneer bijvoorbeeld de opbouw van de leeftijd van de groep op te vangen kinderen wijzigt. De gastouder is hierbij verantwoordelijk om aan te geven bij het gastouderbureau dat een nieuwe risico-inventarisatie uitgevoerd moet worden.</p> <p>Mogelijke bron(nen): risico-inventarisatie gezondheid, observatie.</p>

6.2.1 Beleid gezondheid

Wet kinderopvang (artikelen 49 en 56)

Beleidsregels kwaliteit kinderopvang (artikel 12, tweede, derde, vierde, vijfde en zesde lid)

Voorwaarde	<p>1 Er is een plan van aanpak waarin is aangegeven welke maatregelen op welk moment worden genomen in verband met de risico's, alsmede de samenhang tussen de risico's en de maatregelen.</p> <p>Toelichting: het plan van aanpak is opgesteld in samenwerking tussen de gastouder en een bemiddelingsmedewerker van het bureau op basis van een goed uitgevoerde risico-inventarisatie gezondheid (welke dus maximaal een jaar oud is). De genomen maatregelen worden beschreven, geëvalueerd en indien nodig aangepast.</p> <p>Bij het opstellen van het plan van aanpak is het van belang dat concreet wordt aangegeven of het gastouderbureau dan wel de gastouder verantwoordelijk is voor het uitzetten en implementeren van de acties. In een plan van aanpak moet steeds een streef- en realisatiedatum genoemd worden. Wanneer het gedragsaspecten betreft bestaat de actie altijd uit twee delen; het opstellen van een werkafpraak én implementatie hiervan. Acties moeten zo concreet mogelijk geformuleerd worden. Termen van wekelijks of maandelijks zijn concreet, termen als "regelmatig" niet.</p> <p>Wanneer scenario's waarbij risico's kunnen ontstaan reeds gevat zijn in het beleid van het gastouderbureau, ligt het niet voor de hand jaarlijks een nieuw plan van aanpak op te stellen. Als tijdens het inventariseren van de risico's blijkt dat het beleid werkt (de gastouder kent het beleid en handelt hiernaar), is de gezondheid van de kinderen op dit punt voldoende gewaarborgd.</p> <p>Mogelijke bron(nen): risico-inventarisatie gezondheid, plan van aanpak.</p>
-------------------	--

6.2.2 Uitvoering beleid gezondheid

Wet kinderopvang (artikelen 49 en 56)

Beleidsregels kwaliteit kinderopvang (artikel 12, tweede, derde, vierde, vijfde en zesde lid)

Voorwaarden	<p>1 De geïnventariseerde risico's zijn compleet en komen overeen met de risico's in de praktijk.</p> <p>Toelichting: omdat het gaat om alle gezondheidsrisico's die de opvang met zich meebrengt, dient de houder steeds samen met de gastouder na te gaan of er buiten de in de risico-inventarisatie opgenomen items ook andere, niet beschreven, situaties zijn die in kaart gebracht moeten worden.</p> <p>Mogelijke bron(nen): risico-inventarisatie gezondheid, observatie.</p>
	<p>2 Risico's worden gereduceerd door het nemen van preventieve maatregelen die effectief en adequaat zijn.</p> <p>Toelichting: de gastouder draagt zorg voor uitvoering van het plan van aanpak. Bij dit item wordt beoordeeld of de gekozen maatregelen de risico's daadwerkelijk reduceren. Is de maatregel van dien aard dat de actie redelijkerwijs leidt tot afname van het risico?</p> <p>Mogelijke bron(nen): risico-inventarisatie gezondheid, plan van aanpak, observatie.</p>
	<p>3 De gastouder is op de hoogte van de risico's en handelt conform het plan van aanpak.</p> <p>Toelichting: de gastouder draagt zorg voor uitvoering van het plan van aanpak.</p> <p>Mogelijke bron(nen): gesprek gastouder</p>
	<p>4 De gastouder informeert de volwassen huisgenoten over de risico's en de daarbij behorende maatregelen uit het plan van aanpak.</p> <p>Toelichting: van volwassen huisgenoten wordt ook verwacht dat zij op de hoogte zijn van de aanwezige risico's en dat zij zich houden aan de gemaakte afspraken en acties uit het plan van aanpak. Voorbeeld: de volwassen huisgenoten dienen zich wanneer zij ziek zijn niet in de ruimte te bevinden waar de kinderen worden opgevangen. De gastouder is verantwoordelijk voor het hierover informeren van de volwassen huisgenoten.</p> <p>Mogelijke bron(nen): gesprek gastouder, gesprek evt. aanwezige volwassen huisgenoten.</p>

6.3 Protocol kindermishandeling

Beleidsregels kwaliteit kinderopvang (artikel 15a)

Voorwaarde	<p>1 Op het opvangadres is een protocol kindermishandeling van het gastouderbureau aanwezig.</p> <p>Toelichting: met deze voorwaarde wordt getoetst of het protocol dat op het opvangadres aanwezig is ook daadwerkelijk het protocol is dat door het gastouderbureau wordt uitgedragen. Vervolgens is belangrijk dat de gastouder het protocol kindermishandeling er ieder moment tijdens de opvang bij kan pakken. Het gastouderbureau is verantwoordelijk voor het opstellen van een protocol kindermishandeling, de houder is vrij om te kiezen of het landelijk vastgestelde (standaard)protocol gebruikt wordt of dat hij een "eigen" protocol schrijft. Wel dient het protocol te voldoen aan een aantal eisen. Of hieraan voldaan wordt toetst de toezichthouder bij het gastouderbureau.</p> <p>Mogelijke bron(nen): protocol.</p>
-------------------	---

6.3.1 Uitvoering protocol kindermishandeling

Beleidsregels kwaliteit kinderopvang (artikel 15a)

Voorwaarden	<p>1 De gastouder kent de inhoud van het protocol.</p> <p>Toelichting: kent de gastouder de inhoud van het protocol (waar is wat te vinden, bijvoorbeeld de signalenlijst)?</p> <p>Mogelijke bron(nen): protocol, gesprek gastouder.</p>
	<p>2 De gastouder handelt aantoonbaar naar het protocol.</p> <p>Toelichting: is er in het verleden een vermoeden van kindermishandeling geweest? Zo ja, heeft dat geleid tot inwerkingtreding van deze procedure?</p> <p>Mogelijke bron(nen): protocol, gesprek gastouder.</p>